

Zápis zo zasadnutia
Rady vlády SR pre práva seniorov a prispôsobovanie verejných politík procesu
starnutia populácie(d'alej len „rada vlády“)
konaného dňa 27. februára 2014

Počet členov rady vlády: 35

Prítomní: 32

Ospravedlnení 2

Neospravedlnený: 1

Hostia: 6

Čas rokovania: od 13:00 hod. do 16:00 hod.

**Miesto rokovania: Úrad vlády Slovenskej republiky, Námestie slobody 1, Bratislava
zasadacia miestnosť č. 004**

Program rokovania:

- 1. Otvorenie*
- 2. Návrh Rokovacieho poriadku rady vlády*
- 3. Voľba druhého podpredsedu rady vlády, zástupcu seniorských organizácií*
- 4. Návrh Plánu práce rady vlády*
- 5. Návrh časti Celoštátnej stratégie ochrany a podpory ľudských práv v Slovenskej republike za oblasť práv seniorov*
- 6. Informácia o medzinárodnom projekte prípravy seniorských dobrovoľníkov*
- 7. Informácia o medzinárodnom projekte HELPS*
- 8. Rôzne*
- 9. Záver*

➤ **Bod č. 1 Otvorenie:**

Ján Richter, predseda rady vlády

- otvoril prvé zasadnutie rady vlády a privítal jej členov
- v krátkom príhovore, zdôraznil význam rozhodnutia vlády Slovenskej republiky, ktorá svojim uznesením č. 17 dňa 8. januára 2014 transformáciou Výboru pre seniorov zriadila radu vlády. Vzhľadom na celospoločenský a prierezový charakter problematiky týkajúcej sa cieľovej skupiny starších je zriadenie rady vlády jedným z opatrení smerujúcich ku zvýšeniu kvality života starších, posilnením jej postavenia na úroveň samostatného poradného orgánu vlády Slovenskej republiky s kompetenciou zaujímať stanoviská k prijímaným opatreniam smerujúcim k zabezpečeniu podmienok plnohodnotnej spoločenskej participácie starších, cestou rešpektu k ich prirodzenej dôstojnosti, podpory ich bezpečnosti, maximálne možnej

nezávislosti, ochrany pred diskrimináciou a zlým zaobchádzaním, teda ku komplexnej tvorbe politiky vlády Slovenskej republiky v oblasti ochrany starších, s dosahom na riešenie celého spektra problematiky starnutia populácie

- po úvodnom slove predstavil nových členov rady vlády
- vzhľadom na počet prítomných členov rady skonštatoval, že rada vlády je uznášaniaschopná, a následne dal schváliť návrh programu rokovania
- prítomní konsenzuálne schválili program rokovania

Kontrola plnenia uznesení:

- tajomníčka Rady vlády informovala o stave plnenia uznesení z ostatného zasadnutia Výboru pre seniorov, na ktorého činnosť rada vlády priamo nadväzuje

Uznesenie č. 14 k príprave časti Celoštátnej stratégie ochrany a podpory ľudských práv v Slovenskej republike za oblasť práv seniorov:

- predseda výboru rozhodnutím č. 5 zo dňa 8. októbra 2013 zriadil pracovnú skupinu v navrhnutom zložení
- vedúcim pracovnej skupiny sa stal pán Miloš Nemeček
- pracovná skupina sa doposiaľ stretla celkom 5 krát a to tak v plnom aj užšom zložení, podľa potreby
- dňa 4. 12. 2013 sa konal workshop k problematike práv seniorov
- následne pracovná skupina spracovala finálny návrh časti celoštátnej stratégie, ktorý bude predmetom schvaľovania na dnešnom zasadnutí a následne dokument postúpime koordinačnej skupine a redakčnému tímu, pre ktorý sa stane východiskovým materiálom pre tvorbu Celoštátnej stratégie

Záver: Úloha bola splnená

Uznesenie č. 16 k žiadosti ministra spravodlivosti Slovenskej republiky o podnety a návrhy k novelizácii zákona č. 308/1993 Z. z. o zriadení Slovenského národného strediska pre ľudské práva

- Výbor pre seniorov odporučil členom výboru predložiť tajomníčke výboru podnety a návrhy k príprave novelizácie uvedeného zákona *do 31. októbra 2013*
- možnosť využil a návrh zaslal jeden člen výboru, ktorý sme odstúpili spolu s návrhmi ostatných výborov dňa 10. 12. 2013 ministromi spravodlivosti SR na ďalšie využitie

Záver: Úloha bola splnená

Z ďalších uznesení výboru nevyplývali žiadne úlohy.

Ďalej sa do rozpravy prihlásili:

Jozef Mikloško predseda združenia kresťanských seniorov Slovenska a poslanec Národnej rady SR

- dal návrh na vytlačenie brožúry s Národným programom aktívneho starnutia na roky 2014 – 2020, ktorá by sa distribuovala seniorským organizáciám

Lívia Jurová, tajomníčka rady vlády

- informovala o aktuálnom procese, ktorý je v štádiu príprav zadávania dokumentu do tlače

Kvetoslava Repková, Inštitút pre výskum práce a rodiny

- požiadala o sprístupnenie graficky upravenej verzie Národného programu na stránke rady vlády, vzhľadom na jeho limitovanú tlačенú verziu

➤ **bod č. 2 Návrh Rokovacieho poriadku rady vlády**

Ján Richter, predseda rady vlády

- v súlade s ustanovením čl. 9 ods. 2 štatútu rady vlády, podľa ktorého sa zasadnutia rady vlády riadia rokovacím poriadkom, ktorý na návrh predsedu rady schvaľujú členovia rady, predložil na schválenie návrh rokovacieho poriadku
- konštatoval, že členovia rady vlády dostali návrh Rokovacieho poriadku v prílohe pozvánky na zasadnutie, takže mali možnosť sa s ním oboznámiť
- následne vyzval členov aby predložili pripomienky, návrhy k prerokúvanému návrhu
- keďže žiadny z členov rady vlády nemal k návrhu Rokovacieho poriadku pripomienky, vyzval členov rady vlády aby hlasovali o predložennom návrhu
- všetci prítomní boli za návrh Rokovacieho poriadku v znení predložennom na rokovanie

Záver: Návrh Rokovacieho poriadku rady vlády bol schválený.

Ref. Uznesenie č. 17, schválené dňa 27. februára 2014

➤ **bod č. 3. Voľba druhého podpredsedu rady vlády**

Ján Richter, predseda rady vlády

- v súlade s čl. 5 ods. 3 Štatútu rady schváleného uznesením vlády SR č. 17 zo dňa 8. januára 2014, v zmysle ktorého prvou podpredsedníčkou rady vlády je ministerka zdravotníctva SR, ktorú vymenúva vláda Slovenskej republiky a druhým podpredsedom rady vlády je zástupca organizácii zastupujúcich záujmy seniorov podľa čl. 5 ods. 5 písm. c) štatútu, ktorého vymenúva a odvoláva predseda rady na návrh členov rady, predložil návrh na voľbu druhého podpredsedu rady vlády

- informoval, že v prípravnej fáze, v priebehu februára, zástupcovia vyššie uvedených organizácií predrokovali otázku obsadenia postu podpredsedu, zhodli sa na zachovaní výsledkov volieb zo 7. októbra 2013 a odporučili, aby sa ako doposiaľ, druhým podpredsedom rady vlády stal kandidát Jednoty dôchodcov na Slovensku
- v zmysle vyššie uvedenej dohody navrhli zástupcovia Jednoty dôchodcov na Slovensku na post druhého podpredsedu rady vlády pána Jána Lipianskeho
- ďalšie návrhy kandidátov neboli predložené
- predseda rady vlády dal o predložennom návrhu hlasovať
- za predložený návrh hlasovalo všetkých 32 prítomných členov rady vlády

Záver: Za druhého podpredsedu rady vlády bol zvolený navrhovaný kandidát Jednoty dôchodcov na Slovensku pán Ján Lipiansky.

Ref: Uznesenie č. 18, schválené dňa 27. februára 2014

➤ **bod č. 4. Návrh plánu práce rady vlády**

Ján Richter, predseda rady vlády

- v súlade s ustanovením čl. 4 ods. 1 štatútu rady vlády, podľa ktorého rada plní úlohy podľa vlastného plánu činnosti v súlade s plánom práce vlády Slovenskej republiky a plánom legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky, predložil návrh Plánu práce rady vlády
- konštatoval, že návrh bol prílohou pozvánky na zasadnutie rady vlády, takže členovia mali možnosť sa s ním oboznámiť
- predseda rady vlády otvoril diskusiu k predmetnému návrhu
- do diskusie sa prihlásili niektorí členovia rady s návrhom na doplnenie bodov programu jednotlivých zasadnutí

Radovan Gumulák Slovenská katolícka charita

- hneď na úvod poďakoval ministrovi práce, sociálnych vecí a rodiny SR, že vypočul požiadavky neverejných poskytovateľov sociálnych služieb a našiel spôsob, ako dofinancovať aj neverejné zariadenia sociálnych služieb
- víta zaradenie informácie o príprave novely zákona 448/2008 Z. z. o sociálnych službách na májové zasadnutie

Kvetoslava Repková, Inštitút pre výskum práce a rodiny

- odporúča na októbrové zasadnutie zaradiť informáciu o Celoštátnej stratégii ochrany a podpory ľudských práv v Slovenskej republike, ktorá by mala byť v júni tohto roku schválená a o záväzkoch z nej vyplývajúcich

Ján Lipiansky, druhý podpredsa rady vlády

- navrhuje zaradiť na májové rokovanie informáciu o riešení otázok sociálnej situácie seniorov, a na október základnú informáciu o riešení zdravotnej starostlivosti o seniorov, Jednota dôchodcov na Slovensku ponúka spoluprácu na tvorbe týchto informácií
- po diskusii zaradené do programu na máj a október 2014

Miloš Nemeček, Združenie kresťanských seniorov Slovenska

- navrhuje podať syntetickú informáciu o zámeroch operačných programov jednotlivých rezortov na májovom, resp. na októbrovom zasadnutí rady
- po diskusii zaradené na október 2014

Jozef Mikloško, predseda združenia kresťanských seniorov Slovenska a poslanec Národnej rady SR

- navrhuje zaradiť informáciu o medzinárodnej spolupráci seniorských organizácií na jednom z rokovaní rady vlády v roku 2014
- po diskusii zaradené na október 2014

Lubica Gálisová, Fórum pre pomoc starším

- prikláňa sa zaradiť informáciu o medzinárodnej spolupráci na október, vzhľadom na možnosť kvalitnejšej prípravy odpočtu aj v spolupráci s ostatnými seniorskými organizáciami
- rada by ešte poďakovala za zorganizovanie minuloročného tematického zasadnutia Výboru pre seniorov na tému zlého zaobchádzania so staršími, čo malo veľký ohlas a následné riešenie problematiky hlavne čo sa týka zneužívania starších zo strany nebankoviek a nekalých praktík predajcov tovaru

Monika Jankovská, štátna tajomníčka MS SR

- privítala otvorenie tejto témy a prispela niekoľkými štatistickými údajmi, ktoré sú naozaj hrozivé:
 - 30 tisíc exekúcií uvalených na dôchodcov, (údaj soc. poist.),
 - 1700 seniorov odsúdených
 - na konci roka 2013 3 milióny exekučných konaní, z ktorých je gro konaní voči seniorom
 - na základe tzv. protišmejdivského zákona o ochrane spotrebiteľa pri podomovom a zásielkovom predaji, od 15. 11. 2013, odkedy vošiel do platnosti, už SOI zastavila 600 predajných akcií
 - za hranicou morálky a etiky sú praktiky, kde pri požičanej sume 200 Eur musia seniori vrátiť 2000 až 3000 Eur
 - v parlamente je v druhom čítaní súbor zákonov proti nekalým praktikám a zneužívaniu občanov, ale táto problematika presahuje rámec jedného rezortu, preto jej riešenie je dosť komplikované

Ján Richter, predseda rady vlády

- ukončil diskusiu a vyzval členov k hlasovaniu o predložennom návrhu v znení so zapracovanými návrhmi z rokovania

Záver: Plán práce rady vlády na rok 2014 bol schválený v znení so zapracovanými návrhmi členov rady vlády.

Finálna verzia Plánu práce na rok 2014 je prílohou zápisu zo zasadnutia rady vlády.

Ref.: Uznesenie č. 19, schválené dňa 27. februára 2014

➤ **Bod č. 5 Návrh časti Celoštátnej stratégie ochrany a podpory ľudských práv v Slovenskej republike týkajúcej sa práv seniorov**

Miloš Nemeček, Združenie kresťanských seniorov Slovenska

- ako vedúci pracovnej skupiny pre prípravu časti celoštátnej stratégie informoval v krátkosti členov rady vlády o činnosti pracovnej skupiny zriadenej pri Výbore pre seniorov a finalizácii dokumentu, keďže tento bol prílohou k pozvánke na zasadnutie a členovia mali možnosť sa s ním oboznámiť
- vyzdvihol veľký prínos pani doc. Repkovej pri tvorbe tohto dokumentu
- pán poslanec Mikloško by privítal, keby sa stratégia dostala aj na parlamentnú pôdu
- pán Guráň položil otázku, ako ďalej úspešne komunikovať s riadiacim výborom, redakčným tímom
- priklonila sa aj doc. Repková a privítala by aj základné časové rámce a nastavenie komunikačných mechanizmov, aby sa nestalo, že redakčný tím skonštatuje v máji, že materiály nie sú použiteľné
- uviedol, že na európskej pôde sa komunikuje aj o tvorbe Dohovoru o právach seniorov, bolo by dobre zaujať stanovisko na pôde rady vlády

Barbara Illková Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť

- uviedla, že v kontakte s redakčnou skupinou sú zástupcovia za jednotlivé výbory
- ďalej doplnila informáciu, že stratégia bude rámcový dokument s vyznačením základných priorít, redakčná rada bude konsolidovať dokument z predložených podkladov zo všetkých prierezových tém do rozsahu asi 30 strán, čiastkové podklady - výsledky práce jednotlivých pracovných skupín, ktoré sú v rozsahu 12 strán sa nebudú revidovať, stanú sa prílohou k stratégii

Ján Richter, predseda rady vlády

- ponúkol zvolanie koordinačného stretnutia zástupcov za prierezové témy v gescii ministerstva za účelom nastavenia komunikácie a výstupov
- uzavrel k tejto téme diskusiu a dal hlasovať o predložennom dokumente

Záver: Návrh časti Celoštátnej stratégie ochrany a podpory ľudských práv v Slovenskej republike členovia rady vlády schválili. Následne bude zaslaný riadiacemu výboru a redakčnému tímu.

Ref. Uznesenie č. 20 schválené dňa 27. februára 2014

➤ **bod č. 6. Informácia o medzinárodnom projekte prípravy seniorských dobrovoľníkov**

Miloš Nemeček, Združenie kresťanských seniorov Slovenska

- informáciu predkladal ako účastník medzinárodnej konferencie na uvedenú tému
- uviedol, že projekt nie je až tak veľkolepý, ale jedná sa o príklad nového prístupu
- názov v preklade znamená asi toľko: „seniorskí dobrovoľníci – ako potenciál pre spoločnosť“
- ZKS je jednou z piatich organizácií, ktoré sa na projekte zúčastňujú
- v princípe ide o vytvorenie minimálne štyroch dobrovoľníckych centier, ktoré vzniknú v spolupráci samosprávy a seniorských organizácií, s kvalitne vyškolenými dobrovoľníkmi, ktoré budú vyhľadávať a analyzovať základné problémy v oblasti zdravia, sociálnej pomoci, vzťahov, porušovania ľudských práv...., na princípe prístupu zdola a pripravovať dobrovoľníkov

do diskusie sa prihlásili:

- pán Kotian, ktorý pripomenul, že na úrovni miest a obcí existujú pri samospráve aj rady starších, niekde sú seniori priamo v sociálnych komisiách
- pán Fabian je za každú iniciatívu, ktorá môže pomôcť uľahčiť život seniorom
- pani doc. Repková odporúča opierať sa pri dobrovoľníckych iniciatívach o dva veľké piliere: NPAS na roky 2014 – 2020 a Zákon o dobrovoľníctve
- pán Guman pripomenul, že činnosť JDS je v podstate založená na dobrovoľníctve

Záver: Výbor vzal na vedomie informáciu o medzinárodnom projekte prípravy seniorských dobrovoľníkov.

➤ **bod č. 7. Informácia o medzinárodnom projekte HELPS**

O projekte informoval zástupca Združenia miest a obcí na Slovensku Bruno Konečný uviedol:

- objavili sa nové výzvy pred starnúcou spoločnosťou, ako vieme na ne reagovať?
- sú potrebné inovácie v oblasti uspokojovania sociálnych potrieb

- projekt sa zameriava na bývanie a domácu starostlivosť starších ľudí a zraniteľné skupiny obyvateľstva
- cieľ – zlepšenie kvality života
- veľký význam má výmena skúseností a príklady dobrej praxe, ktoré nazbierali zo zahraničia najmä Rakúska, Maďarska, Poľska, ale aj zo Slovenska
- v podmienkach Slovenska realizovali pilotné testovanie elektronického strážcu v Nitre a v Petržalke podpora dobrovoľníctva, komunikácia sociálni pracovníci verzus dobrovoľníci
- dôležité je zvoliť správny spôsob komunikácie
- doc. Repková pripomenula zákon 448/2008 Z. z. o sociálnych službách kde jednou zo služieb je signalizácia potreby pomoci v domácom prostredí
- pán minister požiadal aj o poskytnutie vyhodnotenia projektu
- pani Skokňová, ako prevádzkovateľka webovej stránky pre seniorov požiadala prítomných o poskytnutie takýchto potrebných a využiteľných informácií na ich ďalšie šírenie prostredníctvom aj jej webovej stránky
- prezentácia bude pre členov rady vlády k dispozícii

Záver: Výbor vzal na vedomie informáciu o medzinárodnom projekte HELPS.

➤ **bod č. 8 Rôzne:**

Ivan Sýkora Slovenská humanitná rada

- poďakoval za úspešné zavŕšenie dlho očakávaného procesu transformácie Výboru pre seniorov na vyšší level - radu vlády

Keďže v bode rôzne sa do rozpravy neprihlásil ďalší z účastníkov zasadnutia, predseda rady vlády rokovanie ukončil.

Zvukový záznam je k dispozícii na sekretariáte rady vlády

V Bratislave dňa 21. marca 2014

Zapísala:

Lívia Jurová, v. r., tajomníčka rady vlády

Schválil:

Ján Richter, v. r., predseda rady vlády